

Adroddiad Blynyddol Cyngor Cymuned Llandyfaelog

Blwyddyn Ddinesig 2018-2019

Cyflwyniad

<p>Amlinelliad o'r Cyngor</p> <p>Syniad o'r hyn y gellid ei gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nifer ac enwau'r cynghorwyr• Enw'r Maer/Arweinydd• Enw clerc a'r swyddogion• Ardal ddaearyddol y Cyngor• Nifer y trigolion a gynrychiolir• Unrhyw wybodaeth berthnasol arall	<p>Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog yn cynnwys 11 o Gynghorwyr. Y Cynghorydd Eifion Jones yw'r Cadeirydd ar gyfer flwyddyn 2018-19.</p> <p>Mae ardal Gymuned Llandyfaelog yn cynnwys ardal eang o gyrion Caerfyrddin i Gydweli, gan gynnwys pentrefi Bancycapel, Croesyceiliog, Cwmffrwd, Idole, Llandyfaelog a Phentrepoeth. Darparodd Cyfrifiad 2011 boblogaeth yn y Gymuned o 1,304.</p> <p>Mae'r Cyngor yn cyflogi Clerc rhan-amser, Arfon Davies ac Atgyweiriwr a Glanheuwyr Arosfan Bysiau Hunangyflogedig. Mae'r gwasanaethau a ddarperir gan y Cyngor yn cynnwys, ardal chwarae / cae chwarae, gerddi hamdden gymunedol, llochesi fysiau, hysbysfyrddau, meinciau a goleuadau cyhoeddus.</p> <p>Mae praesept y Cyngor yn 2018-19 yn £20,800. Mae'r Cyngor yn teimlo bod deddf Lles cenedlaethau'r dyfodol yn berthnasol i'n Cymuned ac felly mae wedi penderfynu darparu adroddiad ar ei weithgareddau mewn perthynas â'r dyletswyddau a nodir yn neddf Lles ac Aseiad Lles Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gaerfyrddin.</p>
<p>Beth yw gweledigaeth/amcanion y Cyngor?</p>	<p>Gweledigaeth Cyngor Cymuned Llandyfaelog fel lefel agosaf o lywodraeth i'r Gymuned yw darparu llais i'r Gymuned ac i gynrychioli'r ardal ar lefel Sir a Chenedlaethol. Rydym yn gweithio'n agos gydag Aelod Ward y Cyngor Sir i sicrhau bod y Cyngor Sir, yr Heddlu, Llywodraeth Cymru ac awdurdodau eraill yn ystyried anghenion ein Cymuned wrth wneud penderfyniadau sy'n effeithio ar ein trigolion. Mae'r Cyngor yn defnyddio'r pwerau a'r adnoddau sydd ar gael iddo i ymateb yn rhagweithiol ac yn gyflym i anghenion y Gymuned a darparu lefelau priodol o wasanaethau perthnasol i'n Cymuned.</p>

<p>Sut y mae'r Cyngor wedi ymgorffori'r pum ffordd o weithio yn ei gynlluniau a'i drefniadau gweithio?</p>	<p>Y Tymor Hir Y pwysigrwydd o gydbwysu anghenion tymor byr gyda'r angen i ddiogelu'r gallu i ddiwallu anghenion tymor hir hefyd.</p>	<p>Cynhaliodd Cyngor Cymuned Llandyfaelog Ymgynghoriad Cymunedol yn 2010 a oedd yn darparu ar gyfer camau tymor byr, tymor canolig a hir i'w cynnal yn y Gymuned. Mae'r Cyngor wedi defnyddio'r ddogfen hon fel cynllun gweithredu ar gyfer cynllunio y camau sydd eu hangen o fewn y Gymuned yn y tymor hir.</p> <p>Yn ogystal, mae'r Cyngor yn cytuno ar ei flaenoriaethau ar gyfer y Flwyddyn Ddinesig nesaf ym mis Ionawr ac yn sicrhau bod adnoddau ar gael o'r praesept a'r cronfeydd wrth gefn er mwyn gweithredu'r gwaith a nodwyd.</p>
	<p>Atal Gall gweithredu i atal problemau rhag digwydd neu waethygu helpu cyrff cyhoeddus i gyflawni eu hamcanion.</p>	<p>Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog yn cydweithio'n agos â thrigolion lleol, y Cyngor Sir, yr Heddlu, Llywodraeth Cymru a sefydliadau perthnasol eraill i nodi eitemau sydd yn codi pryder a gweithredu'r camau sydd eu hangen i atal problemau rhag gwaethygu. Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog yn trafod eitemau sy'n codi pryder yn ei gyfarfodydd misol ac yn ymgyrchu dros gamau gweithredu brys, neu yn ariannu'n uniongyrchol y camau sydd angen.</p>
	<p>Integreiddio Ystyried sut y gallai amcanion llesiant y corff cyhoeddus effeithio ar bob un o'r nodau llesiant, ar eu hamcanion eraill, neu ar amcanion cyrff cyhoeddus eraill.</p>	<p>Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog yn ystyried nodau lles yn ei holl weithgareddau i sicrhau bod y nodau wedi'u cynnwys yn yr holl wasanaethau a ddarperir gan y Cyngor.</p> <p>Lle mae angen gweithredu gan gyrff eraill, mae'r Cyngor yn ceisio atebion gyda'r sefydliadau hyn sy'n gweithredu'r nodau yn y gwelliannau sydd eu hangen.</p>
	<p>Cydweithio Cydweithio ag unrhyw berson arall (neu wahanol rannau o'r corff ei hun) a allai helpu'r corff i gyflawni ei amcanion llesiant.</p>	<p>Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog a'i staff wedi ymrwymo i weithredu nodau ac amcanion lles yn ei holl weithgareddau a gwasanaethau. Mae'r Cyngor yn parhau i ymdrechu i wella'r gwasanaethau a ddarperir wrth sicrhau bod y Cyngor yn gweithio mewn ffordd sy'n gyson â'r nodau. Mae'r Cyngor yn cydweithio â'r Cyngor Sir, yr Heddlu, Llywodraeth Cymru, Un Llais Cymru a chyrrff perthnasol eraill a thrigolion lleol er mwyn sicrhau bod y nodau lles yn cael eu gweithredu ar draws y Gymuned a bod pob preswlydd yn elwa ohonynt.</p>

	<p>Cynnwys</p> <p>Y pwysigrwydd o gynnwys pobl sydd â diddordeb mewn cyflawni'r nodau llesiant, a sicrhau bod y bobl hynny yn adlewyrchu amrywiaeth yr ardal sy'n cael ei gwasanaethu gan y corff.</p>	<p>Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog yn gweithio'n agos gydag ystod eang o sefydliadau ac unigolion o fewn y Gymuned fel y Sioe, Clwb Ffermwyr Ifanc Llanismel, Eisteddfod Llandyfaelog, WI, Merched y Wawr a mudiad ad hoc arall i sicrhau bod gweithgareddau a gwasanaethau'r Cyngor yn adlewyrchu'r ardal a wasanaethir gan y Cyngor. Mae'r Cyngor yn darparu cylchlythyr chwarterol, hysbysfyrdau, a pan yn briodol yn anfon llythyron uniongyrchol i gynnwys y Gymuned yn broses benderfynu'r Cyngor. Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog hefyd yn penodi llywodraethwyr ysgol a chynrychiolwyr i grwpiau fel Pwyllgor Ardal Un Llais Cymru, Pwyllgor Neuadd Gymunedol Llandyfaelog a Fforwm Cynghorau Cymuned a Thref Sir Gaerfyrddin gyda'r Cyngor Sir.</p>
<p>Pa ddull y mae'r Cyngor wedi ymgymryd ag ef i ymgorffori pedwar amcan llesiant y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn ei gynlluniau?</p> <p>Arferion Iach Mae gan bobl ansawdd bywyd da, maent yn gwneud dewisiadau iach ynglŷn â'u bywydau a'u hamgylchedd.</p> <p>Ymyrraeth gynnar Sicrhau bod pobl yn cael y cymorth cywir ar yr adeg gywir, pan fydd ei angen arnynt.</p> <p>Cysylltiadau Cryf Pobl, lleoedd a sefydliadau sydd â chysylltiadau cryf rhyngddynt ac sy'n gallu addasu i newid.</p> <p>Pobl a Lleoedd Ffyniannus Gwneud y gorau o gyfleoedd i bobl a lleoedd mewn rhannau trefol a gwledig o'n sir fel ei gilydd.</p>	<p>Mae Cyngor Cymuned Llandyfaelog wedi cynnwys y pedwar amcan a nodau lles BGC a Chenedlaethol yn ei gynlluniau trwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darparu ar gyfer gwasanaethau yn y Gymuned sy'n annog ffyrdd o fyw iachus: <ol style="list-style-type: none"> 1. Mae'r Cyngor yn darparu ardal chwarae a maes chwarae yn Idole. 2. Gwnaed y Cyngor yn rhannol ariannu ardal chwarae newydd yn Llandyfaelog. 3. Mae'r Cyngor yn ymddiriedolwr gwarchod yn Neuadd Gymunedol Llandyfaelog ac mae'n darparu trwy Glerc y Cyngor, Ysgrifennydd y Pwyllgor. 4. Mae'r Cyngor yn darparu mannau hamdden / gerddi i drigolion ym Mancycapel, Cwmffrwd, Idole, Glanmorlais a Llandyfaelog. 5. Mae'r Cyngor yn darparu nifer o feinciau ar draws yr ardal mewn pwyntiau sy'n annog cerdded. • Darparu cyllid ar gyfer sefydliadau lleol a chenedlaethol sy'n darparu gwasanaethau o fewn y Gymuned. • Darparu Cystadleuaeth Gardd Gymunedol flynyddol. • Darparu Blychau Blodau ym mhob arwydd enw pentref sy'n darparu blodau o gwmpas y Gymuned. • Gweithio gyda Phwyllgor Neuadd Llandyfaelog yn ariannu'r cyfleuster a gweithgareddau fel y digwyddiad Coeden Nadolig. • Gweithredu gwasanaethau ychwanegol o fewn y Gymuned fel diffibrilwyr mewn 	

<p>Pa ddull y mae'r Cyngor wedi ymgymryd ag ef i ymgorffori'r nodau llesiant cenedlaethol yn ei gynlluniau?</p>	<p>cydweithrediad â grŵp codi arian lleol.</p> <ul style="list-style-type: none">• Gweithio gyda'r Cyngorydd Sir, y Cyngor Sir, yr Heddlu, Llywodraeth Cymru a sefydliadau fel Un Llais Cymru i wella'r gwasanaethau sydd ar gael i'r Gymuned.• Mae'r Gymuned wedi'i chysylltu'n gryf trwy ddarparu 9 hysbysfwrdd, cylchlythyr chwarterol a gwefan.• Gall trigolion a sefydliadau lleol ddibynnu ar y Cyngor Cymuned am gymorth a chyngor pan fydd angen.• Mae'r Cyngor yn darparu pwynt cyswllt cyntaf ar gyfer y Gymuned ac yn gweithredu camau i ddarparu ymyriadau cynnar lle mae hynny'n bosibl neu'n cynrychioli'r Gymuned i gyrrff eraill pan bod angen.
--	--

Adroddiad o'r camau a gymerwyd a'r cynnydd a wnaed

Amcan Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Gaerfyrddin	Camau i'w cymryd gan y Cyngor Tref/Cymuned sy'n cyfrannu at yr Amcan Llesiant	Cynnydd <i>Beth ydych chi wedi ei wneud hyd yn hyn?</i> <i>Sut ydych chi'n olrhain y cynnydd?</i> <i>Pa mor effeithiol fuoch chi? (Statws Coch, Melyn, Gwyrdd)</i> <i>Beth yw'r gwelliant ar gyfer gwahanol gymunedau?</i>
Arferion Iach - Mae gan bobl ansawdd bywyd da, ac maent yn gwneud dewisiadau iach ynglŷn â'u bywydau a'u hamgylchedd	Darparu ardal chwarae a maes chwarae yn Idole	Wedi'i gwblhau
	Gweithio mewn cydweithrediad â phreswlydd lleol i ddarparu offer chwarae hygyrch i blant anabl yn Idole	Derbyniwyd cyllid trwy'r Cyngor Sir / Llywodraeth Cymru i'w gwblhau ym mis Mawrth 2019
	Ymgyrch i gwblhau llwybr troed o Pibwrlwyd i Idole	Yn barhau
	Gweithio gyda awdurdodau'r Cyngor Sir a'r Llwybr Arfordirol i wella llwybrau troed yn y Gymuned	Yn barhau
	Cymorth Ariannol i Shop Mobility Caerfyrddin	Wedi'i gwblhau
	Gwelliannau draenio ar gyfer cae chwarae Idole	Derbyniwyd cyllid trwy Gynllun A106 i'w gwblhau ym mis Mawrth 2019
	Darparu meinciau ychwanegol yn y Gymuned mewn cydweithrediad â phreswlydd lleol	2 fainc ychwanegol wedi lleoli yn y flwyddyn
Ymyrraeth Gynnar - Sicrhau bod pobl yn cael y cymorth iawn ar yr adeg iawn; pan fydd ei angen arnynt	Darparu diffibrilwyr yn y Gymuned mewn partneriaeth â'r grŵp codi arian lleol	1 ym mis Chwefror, 5 wedi'u harchebu ym mis Mawrth 2019 ac 1 ym mis Ebrill. Hyfforddiant yn eu defnydd wedi trefnu ar gyfer Ebrill / Mai 2019.
	Ymgyrch i wella pwyntiau croesi ar draws yr A484 yng Nghwmffrwd a Llandyfaelog.	Yn barhau
	Gweithio gyda'r Cyngor Sir ar bryderon yn ymwneud â glendid dŵr yn y Gymuned	Yn barhau
	Cymorth Ariannol i Gynllun Blwch Teganau a gwrth tloidi Nadolig Sir Gaerfyrddin	Wedi'i gwblhau
	Adolygiad blynyddol o ddarpariaeth goleuadau cyhoeddus.	Cariwyd allan ystyriaeth a chysylltwyd gyda phreswylwyr lleol i drafod gwelliannau posibl yn eu hardal. Heb ei gefnogi ar hyn o bryd. Mae ystyried o brosiectau pellach yn y dyfodol yn cael ei adolygu.

	Ymgyrch i wella diogelwch y ffyrdd yn y Gymuned	Camau yn parhau gyda'r Heddlu a'r Cyngor Sir mewn lleoliadau wedi nodi. Darparu cyllid i alluogi cwblhau un prosiect yn gynnar yn 2019-20.
Cysylltiadau Cryf - Pobl, lleoedd a sefydliadau y mae cysylltiad cryf rhyngddynt, sy'n gallu addasu i newid	Gwella'r cylchlythyr chwarterol yn barhaus	Yn barhau
	Gwella'r Wefan Gymunedol yn barhaus	Yn barhau
	Ymgyrch i gwblhau llwybr troed o Pibwrlwyd i Idole	Yn barhau
	Ymgyrch i wella pwyntiau croesi ar draws yr A484 yng Nghwmffrwd a Llandyfaelog.	Yn barhau
Pobl a Lleoedd Ffyniannus - Gwneud y gorau o gyfleoedd i bobl a lleoedd mewn rhannau trefol a gwledig o'n sir fel ei gilydd	Fel uchod	Yn barhau
	Cefnogaeth ariannol i sefydliadau megis Neuadd Gymunedol Llandyfaelog, Sioe Llandyfaelog, Clwb Ffermwyr Ifanc Llanismel, Eisteddfod Llandyfaelog, Urdd Gobaith Cymru a Llyfrau Llafar Cymru.	Yn barhau
	Cystadleuaeth Gardd Gymunedol Flynyddol a gynhelir ar draws yr ardal sy'n annog tyfu blodau a llysiau i ysgogi balchder yn yr ardal leol.	Wedi'i gwblhau yn blynyddol
	Darparu blychau blodau ar gyfer pob arwydd pentref	Wedi'i gwblhau

Cyfraniad at y Nodau Llesiant Cenedlaethol

Gweithgaredd arall y mae'r Cyngor Tref/Cymuned yn ei wneud sy'n cyfrannu at y Nodau Cenedlaethol

Nod Cenedlaethol	Gweithgaredd Lleol
<p>Cymru lewyrchus: Cymdeithas arloesol, gynhyrchiol, carbon isel sy'n cydnabod y terfynau sydd ar yr amgylchedd byd-eang ac sydd, o ganlyniad, yn defnyddio adnoddau mewn modd effeithlon a chymesur; ac sy'n datblygu poblogaeth fedrus ac addysgedig mewn economi sy'n cynhyrchu cyfoeth ac yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth, gan ganiatáu i bobl fanteisio ar y cyfoeth a gynhyrchir drwy gael gafael ar waith addas.</p>	<p>Fel uchod</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn cadw darpariaeth gyllidebol ar gyfer gweithgareddau gwella cymunedol. • Mae'r Cyngor yn cynnal gwefan gyfoes sy'n agored i'r Gymuned er mwyn cyfnewid gwybodaeth.
<p>Cymru gydnerth: Cenedl sy'n cynnal ac yn gwella amgylchedd naturiol bioamrywiol gydag ecosystemau iach gweithredol sy'n cynnal cydnerthedd cymdeithasol, economaidd ac ecolegol ynghyd â'r gallu i addasu i newid</p>	<p>Fel uchod</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn darparu ardaloedd gwyrdd ar draws y Gymuned ac mae'n galluogi'r ardaloedd hyn dyfu mewn ffordd sy'n cefnogi bioamrywiaeth. • Creodd y Cyngor 'gwesty creaduriaid' yn un o'i ardaloedd amwynder. • Mae'r Cyngor wedi darparu planhigion o fewn ei holl ardaloedd gwyrdd sy'n cefnogi beillwyr.
<p>Cymru iachach: Cymdeithas lle mae llesiant corfforol a meddyliol pobl cystal â phosibl a lle deallir dewisiadau ac ymddygiadau sydd o fudd i iechyd yn y dyfodol</p>	<p>Fel uchod</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae ardal chwarae y Cyngor Cymuned yn Idole yn cynnwys darn o offer chwarae i blant ag anableddau.
<p>Cymru sy'n fwy cyfartal: Cymdeithas sy'n galluogi pobl i gyflawni eu potensial waeth beth fo'u cefndir neu'u hamgylchiadau</p>	<p>Fel uchod</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn parhau i chwilio atebion arloesol i faterion diogelwch ar y ffyrdd a phroblemau mynediad er mwyn sicrhau bod pob preswlydd yn gallu cael mynediad i wasanaethau. • Mae'r Cyngor yn parhau i weithio i gwblhau'r llwybr troed o Pibwrlwyd i Idole a fydd yn gwella mynediad at wasanaethau i breswylwyr i Gaerfyrddin.
<p>Cymru o gymunedau cydlynus: Cymunedau atyniadol, hyfyw a diogel sydd â chysylltiadau da</p>	<p>Fel uchod</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn parhau i weithio i gwblhau'r llwybr troed o Pibwrlwyd i Idole a fydd yn gwella mynediad at wasanaethau i breswylwyr i Gaerfyrddin.

Nod Cenedlaethol	Gweithgaredd Lleol
<p>Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu: Lle mae gennym lawer o gyfleoedd i wneud pethau gwahanol a lle y gall llawer o bobl siarad Cymraeg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Darperir holl weithgareddau'r Cyngor Cymuned i'r un safon yn y Gymraeg a'r Saesneg. Mae'r Cyngor yn darparu cymorth ariannol i Neuadd Gymunedol Llandyfaelog, Urdd Gobaith Cymru, Eisteddfod Llandyfaelog, CFFI Llanismel a Llyfrau Llafar Cymru, maent i gyd yn darparu cyfleoedd yn y Gymuned i Siaradwyr Cymraeg. • Mae'r Cyngor wedi darparu paneli hanes lleol ar draws y Gymuned i hyrwyddo hanes a diwylliant yr ardal trwy hanes ei adeiladau. Mae'r 3 paneli yn cynnwys mapiau wedi'u tynnu â llaw o'r ardal.
<p>Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang: Lle rydym yn edrych ar ôl yr amgylchedd ac yn meddwl am bobl eraill ledled y byd</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor yn darparu ardaloedd gwyrdd ar draws y Gymuned ac mae'n galluogi'r ardaloedd hyn dyfu mewn ffordd sy'n cefnogi bioamrywiaeth. • Mae'r Cyngor wedi darparu planhigion o fewn ei holl ardaloedd gwyrdd sy'n cefnogi beillwyr.

Gweithredu'r Ddeddf

Cyfle i fyfrio ar sut y mae pethau'n mynd.

Pa gyfleoedd y mae'r Cyngor wedi dod ar eu traws a sut yr aethpwyd ati i wneud y defnydd gorau o'r rhain?	Mae'r Cyngor Cymuned yn parhau i chwilio am gyfleoedd i wneud gwelliannau. Mae cyllid wedi cael ei sicrhau ar gyfer prynu offer chwarae newydd yn Idole. Defnyddiwyd pwerau'r Cyngor i gefnogi gwella'r ardal chwarae yn Llandyfaelog ynghyd â darparu diffibrilwyr yn y Gymuned. Mae'r Cyngor wedi gytuno darparu cyllid i cefnogi gwelliannau diogelwch ffordd yn y Cymuned. Bydd y Cyngor yn parhau i geisio atebion arloesol i alluogi gwelliannau i ddiogelwch ar y ffyrdd yn y Gymuned.
A yw'r Cyngor wedi wynebu unrhyw rwystrau ac, os felly, pa gamau gweithredu sydd wedi'u cymryd/yn cael eu cymryd i oresgyn y rhain?	Mae'r diffyg cyllid sydd ar gael ar gyfer gwelliannau ffyrdd angenrheidiol wedi bod yn rhwystr sylweddol i'r Cyngor medru gweithredu newid yn yr ardal. Mae'r Cyngor wedi bod yn aflwyddiannus mewn ceisiadau i'r cynllun llwybrau diogel mewn Cymunedau gan fod y cyllid hwn wedi'i anelu at gynlluniau trefol.
Pa heriau y mae'r Cyngor wedi'u hwynebu a pha fesurau sydd ar waith i oresgyn y rhwystrau hynny?	Y brif her oedd diffyg cyllid sydd ar gael i alluogi gwneud y gwaith angenrheidiol.
A oes unrhyw faterion y gallai'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus eu cefnogi o ran eu cyflawni / sicrhau cynnydd?	